

Průvodce Stadtführer

Památná a zajímavá místa
v Horním Slavkově
a jeho okolí.

Gedenkstätte und interessante Plätze
in der Stadt Horní Slavkov
und ihrer Umgebung

Obecná historie města

Rudolf Tomiček
Vladislav Podracký

Obsah

4 – 5

Památná a zajímavá místa v Horním Slavkově a jeho okolí

6 – 7

Farní kostel sv. Jiří s areálem hřbitova, zvonice a budovou děkanství
Areál děkanství č. p. 178
Náhrobek Georga Hasslera

8 – 9

Zádušní svítlna (Boží muka) u kostela sv. Jiří – tzv. Hasslerův sloup
Trojjčný sloup na Kostelním náměstí
Špitální kostel sv. Anny
Socha sv. Jana Nepomuckého

10 – 11

Měšťanské domy č. p. 4, 5, 6 a 7 na náměstí

12 – 13

Městský dům č. p. 214 – hudební škola
Městský dům č. p. 66.
Městský dům č. p. 480 – Seidelhaus

14 – 15

Plán města

16 – 17

Městský dům č. p. 497 – Pluhův dům
Měšťanský dům č. p. 211 – Městské muzeum
Městské popravistiště
Kaple Božího Těla

18 – 19

Nové náměstí
Pomník slavkovským ostrostřelcům
Hřbitov

20 – 21

Hřbitov
Porcelánka Haas a Czjzek
Dědičná stola Kašpara Pluha

22

Dlouhá stoka
Puškařovská strouha

4 – 5

Gedenkstätte und interessante Plätze in der Stadt Horní Slavkov und ihrer Umgebung

6 – 7

Pfarrkirche des St. Georg mit dem Friedhofsareal, Glockenturm und Gebäude der Dechanei
Areal der Dechanei Haus Nr. 178
Grabstein des Georg Hassler

8 – 9

Totenleuchte (Martersäule) bei der Kirche des St. Georg – so genannte Hasslersäule
Dreifaltigkeitssäule auf dem Kirchenmarktplatz
Spitalkirche der St. Anna
Statue des Johannes Nepomuk

10 – 11

Bürgerhäuser Nr. 4, 5, 6 und 7 auf dem Marktplatz

12 – 13

Bürgerhaus Nr. 214 – Musikschule
Bürgerhaus Nr. 66
Bürgerhaus Nr. 480 – Seidelhaus

14 – 15

Der Stadtplan

16 – 17

Bürgerhaus Nr. 497 – Pflughaus
Bürgerhaus Nr. 211 – Stadtmuseum
Das städtische Hochgericht
Fronleichnamkapelle

18 – 19

Neue Marktplatz
Denkmal den Scharfschützern von Slavkov
Friedhof

20 – 21

Friedhof
Porzellanmanufaktur Haas und Czjzek
Erbstollen des Kaspar Pflug

22

Flossgraben
Ebmethgraben

Památná a zajímavá místa

v Horním Slavkově a jeho okolí. Gedenkstätte und interessante Plätze in der Stadt Horní Slavkov und ihrer Umgebung

V české historii patřilo město Horní Slavkov k nejvýznamnějšímu trojměstí hornických měst – Horní Slavkov, Krásno a Čistá. Dobývalo se zde stříbro, cín, wolfram a v neposlední řadě i uran.

Geologickou pestrost území dokumentují četné nerosty, z nichž některé jsou minerály, vyskytující se pouze zde, ve slavkovsko-krásenském ložisku, např. karfolit.

Pro nepřístupnost a nehostinnost zdejší krajiny byla tato trvale osídlena pravděpodobně až ve 13. a 14. století, a založená sídla byla těsně spojena s těžbou rud.

Největšího rozmachu doznala zdejší města v 16. století, kdy těžba a produkce kovů nabyla takových rozměrů, že cín ze zdejších ložisek hrál velmi významnou roli na trhu evropském.

Do dějin města výrazně zasáhl odpor českých stavů proti Habsburkům, a to jak v roce 1547, kdy město bylo konfiskováno Pluhům, tak i v roce 1618, kdy byl majetek konfiskován samotnému městu Horní Slavkov. Rozvoj města ustal a na dlouhý čas přišel čas stagnace.

Další dynamiku rozvoje přineslo až další období využití suroviny z oblasti, a to kaolínu. Do popředí se dostala výroba porcelánu. Ve městě vznikla porcelánka, kterou proslavila kvalita a design jejich výrobků.

Dalšího, i když jen krátkodobého rozmachu, se město dostalo v souvislosti s těžbou uranu po II. světové válce. Jestli to bylo pro město dobře či špatně se vedou spory ještě dnes.

V současné době je těžba rud ukončena, výroba porcelánu zatím úspěšně přetrvává, ale hlavním tahounem hospodářského života města je strojírenství. Dilem to jsou pokračovatelé firem vzniklých po ukončení éry jáchymovských dolů, více však již nově založené firmy po roce 1990.

Co však i přes všechny historické peripetie může město a jeho okolí nabídnout, jsou neščetné kulturní i industriální památky na předchozí činnosti, a to jak ve městě, tak i v jeho nejbližším okolí.

Stadt Horní Slavkov gehörte zu der bedeutendsten Dreistadt unter den Bergbaustädten der tschechischen Geschichte – Horní Slavkov, Krásno und Čistá. Es wurde hier Silber, Zinn, Wolfram und nicht in der letzten Reihe auch Uran gewonnen.

Geologische Vielfalt des Gebietes bezeugen die zahlreichen Minerale, von denen sind einige Gesteine, welche nur hier vorkommen, in der Lagerstätte Slavkov-Krásno, beispielsweise Karfolit präsent.

Für die Unzugänglichkeit und Ungastlichkeit der hiesigen Landschaft wurde sie dauerhaft wahrscheinlich erst im 13. und 14. Jahrhundert besiedelt und die gegründeten Siedlungen waren direkt mit der Erzgewinnung verbunden.

Grössten Aufschwung erlebten die Städte im 16. Jahrhundert, als die Förderung und Metallproduktion solchen Ausmass erreichte, dass das Zinn aus den hiesigen Lagerstätten eine sehr bedeutende Rolle auf dem europäischen Markt zu spielen begann.

In die Geschichte der Stadt griff der Widerstand der böhmischen Stände gegen die Habsburger ein und das wie in dem Jahr 1547, als die Stadt dem Geschlecht der Pflugs konfisziert wurde, so auch in dem Jahr 1618, als der Besitz der alleinigen Stadt Horní Slavkov konfisziert wurde. Entwicklung der Stadt stellte sich ein und für eine lange Zeit kam es zur Stagnation.

Weitere Dynamik brachte in Entwicklung der Stadt erst die Nutzung des Rohstoffes Kaolin aus diesem Gebiet. In den Vordergrund kam die Porzellanherstellung. In der Stadt entstand eine Porzellanmanufaktur, welche durch Qualität und Design ihrer Produkte berühmt wurde.

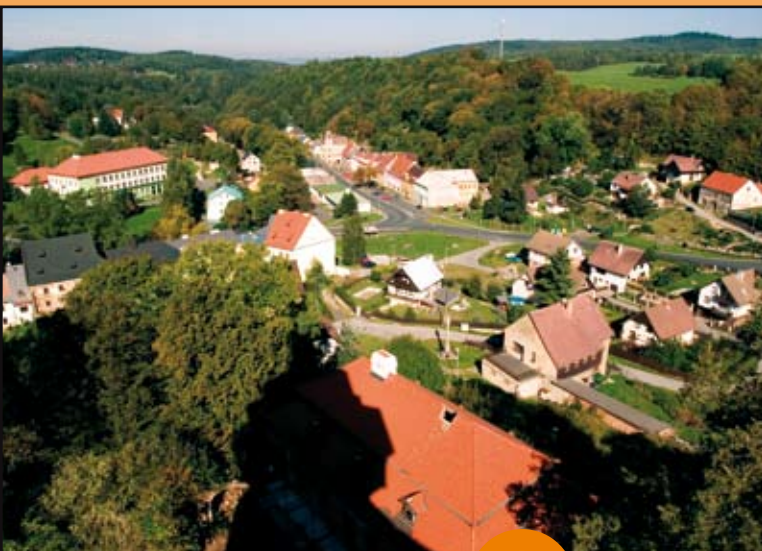
Weiteren, wenn auch kurzfristigen Aufschwung erzielte die Stadt nach dem II. Weltkrieg im Zusammenhang mit der Uranförderung. Ob es für die Stadt gut oder schlecht war, wird bis heute noch gestritten.

Heutzutage ist die Erzgewinnung beendet, die Porzellanproduktion dauert aber erfolgreich weiter. Der wirtschaftliche Hauptzweig ist aber der Maschinenbau geworden. Teilweise sind es Nachfolger der Firmen, welche nach Beendigung der Ära der joachimsthaler Bergwerke weitergeführt wurden, mehr aber neue Gesellschaften, gegründet schon nach dem Jahr 1990.

Was aber auch über unzählige historische Peripetien die Stadt anbieten kann, sind viele kulturelle und industrielle Denkmäler wie direkt in der Stadt, so auch in der nahen Umgebung.

1. Privilegium Ferdnanda I. z 1. 9. 1547 – udeleni znaku města
Privilegium von Ferdinand I. vom 1.9.1547 – Erteilung des Stadtwappens

2. Pohled z věže gótického pevnostního kostela sv. Jiří na historickou část města

Aufsicht aus Turm der gotischen St. Georg-Festungskirche auf den historischen Stadteil

3. Farní kostel sv. Jiří s areálem hřbitova, zvonici a budovou děkanství

Přirozená dominanta města a jeho nejcněnější památka, kterou tvoří děkanský chrám sv. Jiří, ohradní zeď hřbitova a zvonice. Kostel, jehož dispozice pochází ze zásadní přestavby v letech 1518–1520. Zvláště stojí za zmínku, že stavba obsahuje pevnostní prvky – měl tři věže vybavené střelnými. Hřbitovní zeď byla rovněž součástí obrany města.

Protože třetí kostelní věž nebyla postavena na stabilním základu, byly z ní nejdříve sejmuty zvony, a po roce 1739 byla ubourána. Jako náhrada za zvonovou věž byla postavena koncem 16. století zvonice, která sloužila i jako márnice. Proto zde byl umístěn i „umíráček“ a nad portálem umístěn znak města s nápisem „Crass Tibi, hodie mihi“ – „Dnes mně, zítra Tobě“, později nelogicky přenesený na slavkovské popriaviště.

Hlavní kostelní věž, která je odedávna majetkem města, je charakteristická ochozem, ze kterého sledoval městský hlídač vznik případných požárů ve městě.

Pfarrkirche des St. Georg mit dem Friedhofsareal, Glockenturm und Gebäude der Dechanei

Natürliche Dominante der Stadt und ihr wertvollstes Denkmal bilden der Dechaneidom des St. Georg, die Friedhofsmauer und der Glockenturm. Die Kirche hat eine Disposition, welche aus dem grundsätzlichen Umbau in den Jahren 1518–1520 stammt. Interessant ist, dass der Bau Festungselemente beinhaltet – er hatte drei Türme, ausgestattet mit Schiesscharten. Die Friedhofsmauer war auch Bestandteil des Festungsschutzes der Stadt. Weil der dritte Kirchturm nicht auf stabilem Fundament gebaut wurde, wurden von ihm zuerst die Glocken abgenommen, und nach dem Jahr 1739 wurde er teilweise abgetragen. Als Ersatz für den Kirchturm wurde am Ende des 16. Jahrhundert ein Glockenturm gebaut, welcher auch als Leichenhalle benutzt wurde. Deshalb wurden hier auch eine „Totenglocke“ und über dem Portal der Stadtwappen mit der Inschrift „Crass Tibi, hodie mihi“ - „Heute mir, morgen Dir“ angebracht, welches später ganz unlogisch an das Hochgericht in Horní Slavkov übertragen wurde.

Der Hauptkirchturm, welcher schon seit je in Besitz der Stadt war, ist vor allem durch seine Galerie charakteristisch, von welcher der Stadtwächter die Stadt besichtigte, ob keine Brände entstehen.

4. Areal děkanství č. p. 178

Jednoduchý domek pro duchovního správce byl u kostela sv. Jiří asi již od jeho zřízení. Tvoří součást se schodištěm k faře, zádušní svítilnou a hřbitovní zdi. Celý vzhled doplňovala Kalvárie ve zdi před vchodem do děkanství, vedle náhrobku Georga Hasslera. Současný barokní vzhled děkanství byl proveden přestavbou v letech 1755–1756. Přes drobné opravy se tato stavba zachovala v nezměněné podobě dodud.

Areal der Dechanei Haus Nr. 178

Das einfache Haus für den geistlichen Verwalter war bei der Kirche des St. Georg schon seit ihrer Errichtung. Das Areal besteht aus der Treppe zur Pfarre, Totenleuchte und Friedhofsmauer. Das ganze wurde von einem Kalvarienberg, angebracht in der Mauer vor dem Eingang in die Dechanei, neben dem Grabstein des Georg Hassler, ergänzt.

Heutige Barockform der Dechanei wurde durch den Umbau in Jahren 1755 bis 1756 erreicht. Mit kleinen Änderungen ist das Gebäude bis in heutige Tage unverändert geblieben.

5. Náhrobek Georga Hasslera

Pískovcový náhrobek se znakem zajíce, horního hejtmána Georga Hasslera (+1561), je osazen ve hřbitovní zdi, kam byl přemístěn při přestavbě hřbitova v roce 1685. Hassler byl prvním horním hejtmánem, který byl jmenován císařem Ferdinandem I.

Grabstein des Georg Hassler

Der Grabstein aus Sandstein mit dem Zeichen des Hasen vom Berghauptmann Georg Hassler (+1561) ist in der Innenfriedhofsmauer eingesetzt, wohin er bei dem Umbau des Friedhofes im Jahr 1685 übertragen wurde. Hassler war der erste Berghauptmann, welcher vom Kaiser Ferdinand den I. ernannt wurde.

6. Zádušní svítilna (Boží muka) u kostela sv. Jiří – tzv. Hasslersloup

Na oktogonálním podstavci je umístěn točitý sloup s vegetativními motivy, na horním konci sloupu je umístěna třiboká kaplička s vnitřní výmalbou nebeské sféry. Na sloupu umístěny tři znaky měšťanské nobility, pravěpodobně donátorů sloupu. S ohledem na tvar bylo dlouho uvážováno o tom, že se jedná o Boží muka. Podrobným zkoumáním však bylo zjištěno, že se jedná o zádušní svítilnu umístěnou u hrobu jmenovaného.

Sloup se na své nynější místo dostal také při přestavbě hřbitova roku 1685. Jedná se o ojedinělou památku v rámci střední Evropy. Je to vynikající kamenická práce.

Totenleuchte (Martersäule) bei der Kirche des St. Georg – so genannte Hasslersäule

Auf dem achteckigen Postament ist eine gedrehte Säule mit vegetativen Motiven angesetzt, auf dem oberen Ende der Säule steht ein dreiseitiges Kapellchen mit Innenmalereimotiv der Himmelssphäre. Auf der Säule sind drei Zeichen der bürgerlichen Oberschicht, wahrscheinlich der Spender der Säule. Hinsichtlich zu der Form wurde lange überlegt, ob es sich nicht um eine Martersäule handelt. Durch genaue Prüfung wurde festgestellt, dass es sich um eine Totenleuchte beim Grab des Genannten handelt.

Die Säule kam auf ihren heutigen Platz bei dem Umbau des Friedhofes im Jahr 1685. Es handelt sich um ein einmaliges Denkmalobjekt im Rahmen Mitteleuropas. Es ist eine ausgezeichnete Steinarbeit.

7. Trojičný sloup na Kostelním náměstí

Na stupních o čtvercové základně je hranolový podstavec s hlavicí a patkou. Na něm je postaven sloup nesoucí skupinu Trojice od neznámého mistra. Na kolenou Boha-otce leží hezvládné tělo Kristovo. Na bocích podstavce plastiky svatých, přímluvců proti moru. Vpředu sv. Jiří zabíjí draka, na zadní straně sv. Sebestián, vpravo sv. Rochus, vlevo sv. Florián.

Plastika pochází z období před rokem 1700. Dle novějších bádání je pravděpodobně starší. Jednou z největších morových ran byla epidemie dobytčího moru v období Třicetileté války.

Dreifaltigkeitssäule auf dem Kirchenmarktplatz

Auf den Stufen mit Quadratgrundriss befindet sich ein Prismensockel mit Kopf und Sohle. Auf diesem ist eine Säule gestellt, welche die Gruppe der Dreifaltigkeit von einem unbekanntem Meister trägt. Auf den Knien des Vater-Gottes liegt die leihlose Gestalt des Christus.

Auf den Seiten des Sockels sind Plastiken der Heiligen, Fürsprecher gegen die Pest. Vorne tötet der heilige Georg den Drachen, auf der hinteren Seite ist der heilige Sebastian, rechts der heilige Roch, links der heilige Florian.

Die Plastik stammt aus der Zeit vor dem Jahr 1700. Nach den neuesten Forschungen ist sie aber wahrscheinlich älter. Eine der größten Pestseuchen war die Epidemie der Rinderpest in Jahren des Dreissigjährigen Krieges.

8. Špitální kostel sv. Anny

Špitální kostel zde stával již počátkem 16. století. Při velkém požáru města roku 1713 zcela vyhořel. Barokní vzhled dostal při jeho opravě kolem roku 1728. Zdi a stropy zdobí malby význačného regionálního barokního malíře a purkmistra města, Eliáše Dollhopfa (1703–1773). Zajímavostí je přímé propojení v úrovni prvního patra mezi kostelem a vedlejší budovou špitálu.

Spitalkirche der St. Anna

Die Spitalkirche stand hier schon seit Anfang des 16. Jahrhunderts. Bei dem grossen Feuer in der Stadt im Jahr 1713 brannte sie ganz aus. Ihre barocke Form erhielt sie bei der Rekonstruktion um das Jahr 1728. Die Wände und Decken schmücken Malereien des bedeutenden regionalen Barockmalers und Bürgermeisters Elias Dollhopf (1703–1773). Interessant ist die direkte Verbindung in der Ebene des ersten Geschosses zwischen der Kirche und dem Nebengebäude des Spitals.

9. Socha sv. Jana Nepomuckého

Na mostku přes potok je na čtyřhranném podstavci umístěna netypická socha sv. Jana Nepomuckého, u jehož nohou klečí anděl. Barokní plastika kolem roku 1750, ze školy Jakuba Eberleho.

Statue des Johannes Nepomuk

Auf der Brücke über den Bach ist auf einem viereckigen Sockel eine untypische Statue des heiligen Johannes Nepomuk, welcher bei Füssen einen knienden Engel hat. Die Barockstatue stammt aus dem Jahr 1750, und ist aus der Schule des Jakob Eberle.

10. Měšťanské domy č. p. 4, 5, 6 a 7 na náměstí

Domy pochází z dostavby Nového náměstí po roce 1520, domy s užšími fasádami jsou pozdější. Je u nich zachována původní dispozice i architektonické prvky vyjma domu č. 7, který byl přestavěn na počátku 20. století – secesní fasáda.

Bürgerhäuser Nr. 4, 5, 6 und 7 auf dem Marktplatz

Die Häuser stammen aus dem Lückenausbau des Neuen Marktplatzes nach dem Jahr 1520, die Häuser mit den schmalen Fassaden sind aus einer späteren Zeit. Bei ihnen blieb die ursprüngliche Disposition und auch die architektonischen Elemente erhalten, mit Ausnahme des Hauses Nr. 7, welches am Anfang des 20. Jahrhunderts umgebaut wurde – Sezessionsfassade.

č.p.
Nr. 4

č.p.
Nr. 8

č.p.
Nr. 6

č.p.
Nr. 7

11. Městský dům č. p. 214 – hudební škola

Dvoupatrový, pozdně gotický, renesančně upravený dům z doby po roce 1500. Patří mezi tzv. "pluhovské domy". Vchod do budovy vede gotickým, sedátkovým portálem. Zajímavé je kamenné ostění oken v 1. patře.

Bürgerhaus Nr. 214 – Musikschule

Zweigeschossiges spätgotisches Haus, umgebaut in der Renaissance, wurde nach dem Jahr 1500 erbaut. Es gehörte zu den so genannten "Pflughäusern". Der Eingang in das Gebäude führt durch das gotische Schemelportal. Interessant ist die steinerne Leibung der Fenster im 1. Geschoss.

12. Městský dům č. p. 66.

Rohový patrový dům s bohatým renesančním portálem a nástavcem nad přízemním dvojoknem. Dům z let 1544/45, přestavěn roku 1868. Typický slavkovský dům vyšší ze saské renesance.

Bürgerhaus Nr. 66

Eckiges Geschosshaus mit reichem Renaissanceportal und Aufsatz über dem Doppelfenster im Erdgeschoss. Das Haus aus den Jahren 1544/45 wurde im Jahr 1868 umgebaut. Es handelt sich um ein typisches Haus vom Horní Slavkov, welches aus der sächsischen Renaissance herausgeht.

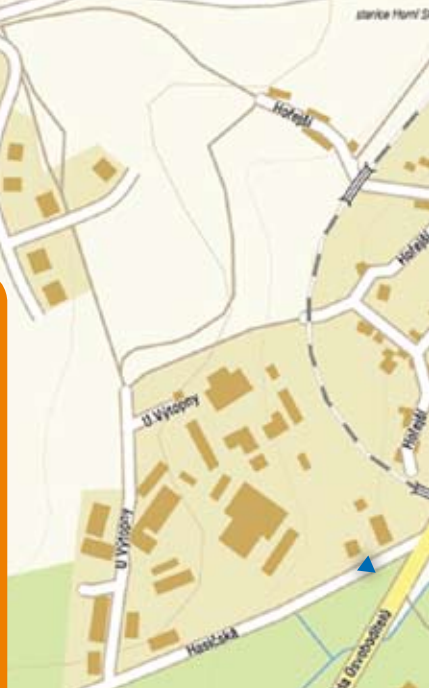
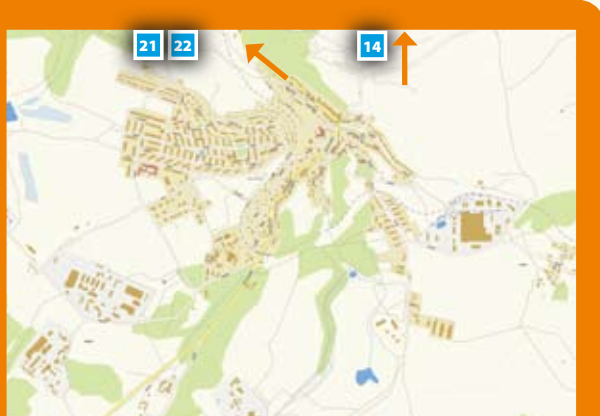
13. Městský dům č. p. 480 – Seidelhaus

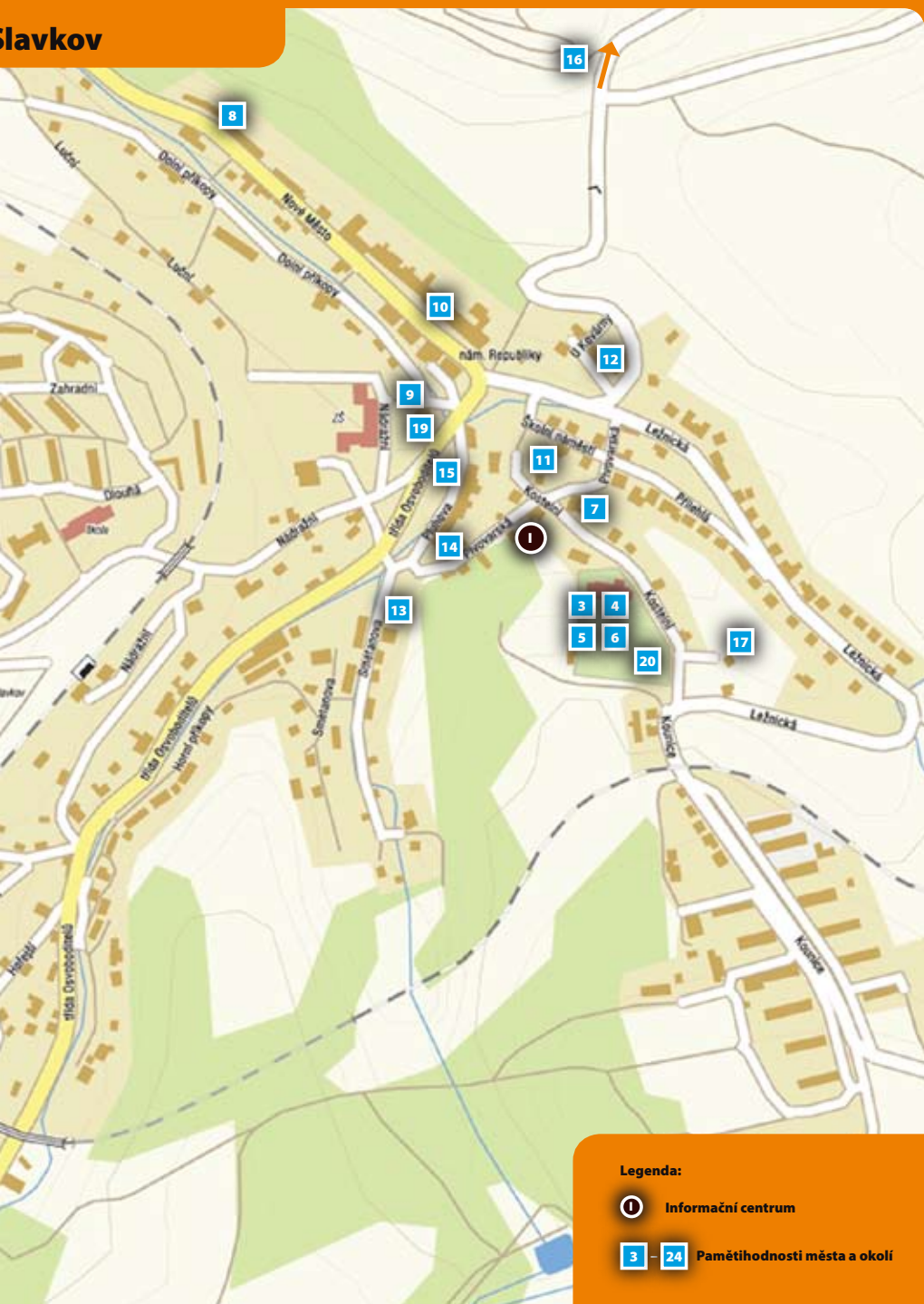
Dvoupatrový, volně stojící dům o zděném přízemí, v 1. patře vzhůru se zužujícím, s hrázděným 2. patrem. Je zakryt sedlovou střechou s polovazbou. Originální městský dům, sloužící pravděpodobně jako drtící mlýn na rudu.

Bürgerhaus Nr. 480 – Seidelhaus

Doppelgeschossiges, frei stehendes Haus mit gemauertem Erdgeschoss, schmalere 1. Geschoss und einem zweiten Fachwerk-geschoss. Es ist mit einem Satteldach mit Halbwaln versehen. Originelles Stadthaus, welches wahrscheinlich als chilenischer Kollergang genutzt wurde.

Legenda:

 Informační centrum

 Pamětihodnosti města a okolí

14. Městský dům č. p. 497 – Pluhův dům

Nejhodnotnější dům ve městě, se zachovalými slepými arkádami ve štítech. Renesanční sedátkový portál s madailony reliéfu v rozích. Další medailon je v chodbě domu. Na medailonech by měli být znázorněni Pluhové a snad Karel V.

Postaven po roce 1510 Janem Pluhem při rozšiřování města podél Stoky. Dle vnitřního uspořádání a vyzdobení se jedná o panský reprezentační dům.

Bürgerhaus Nr. 497 – Pflughaus

Das wertvollste Haus in der Stadt, mit erhaltenen blinden Arkaden in den Giebeln. Renaissance Schemelportal hat Reliefmedaillons in den Ecken. Weiteres Medaillon ist im Gang des Hauses. Auf den Medaillons sollen die Pflugs und wahrscheinlich der Karl der V. dargestellt werden.

Gebaut wurde es nach dem Jahr 1510 von Johannes Pflug bei Erweiterung der Stadt entlang des Grabens. Nach der Innenaufteilung und Verzierungen handelt es sich um ein repräsentatives Herrenhaus.

15. Měšťanský dům č. p. 211 – Městské muzeum

Měšťanský dům postavený počátkem 16. století. Dle rozsáhlé černé kuchyně bylo v domě patrně umístěno hospodářské zázemí vedlejšího panského Pluhova domu. Tento dům byl zachráněn na poslední chvíli, kdy z něj zůstala jen tato černá kuchyně.

Bürgerhaus Nr. 211 – Stadtmuseum

Stadthaus, welches am Anfang des 16. Jahrhunderts gebaut wurde. Folgend aus der umfangreichen schwarzen Küche befand sich im Haus wahrscheinlich das wirtschaftliche Hinterland des benachbarten herrschaftlichen Pflughauses. Dieses Gebäude wurde im letzten Augenblick gerettet, als von ihm nur diese schwarze Küche geblieben ist.

16. Městské popraviště

Okrouhlá hrubá stavba se třemi vyššími pylony, nad vchodem do vnitřní části popraviště je umístěna plastika se znakem města a latinským nápisem. Soubor je upraven dle romantických představ počátku 19. století.

Město mělo hrdelní právo, i když kat sem přijížděl z Jáchymova, popř. z Chebu. Poslední popravenou byla Marie Alžběta Früchtlová z Radošova, popravená 10. září 1751 za dvojnásobnou vraždu.

Das städtische Hochgericht

Rundförmiger Bau mit drei höheren Pylonen, über dem Eingang in den Innenraum des Hochgerichtes ist eine Plastik mit dem Stadtwappen und einer lateinischen Inschrift angebracht. Die Anlage wurde nach den romantischen Vorstellungen am Anfang des 19. Jahrhunderts geändert. Die Stadt hatte auch das peinliche Recht, als hierher der Scharfrichter aus Jáchymov oder aus Cheb kam. Letzte Hingerichtete war Marie Elisabeth Früchtl aus Radošov, hingerichtet am 10. September 1751 wegen Doppelmordes.

17. Kaple Božího Těla

Malá kaplička postavena v letech 1736 na místě starší dřevěné kaple, připomínající ukradení tabernáku s hostiemi dne 19. března 1702.

Cenná je vnitřní výzdoba s malbami mistra Mathaeuse Mathiowicze z Tachova, učitele Eliáše Dollhopfa. Je na ní věrně zobrazen kostel sv. Jiří z tehdejší doby.

Ve městě bylo více kaplí, ale žádná se nedochovala do dnešní doby.

Fronleichnamkapelle

Die kleine Kapelle wurde in dem Jahr 1736 an Stelle einer älteren Holzkapelle erbaut, und sie sollte an den Raub von Tabernakel mit Hostien den 19. März 1702 erinnern.

Wertvoll ist die Innenverzierung mit Malereien des Meisters Mathaeus Mathiowicz aus Tachov, des Lehrers von Elias Dollhopf. Es ist hier treu die Kirche des St. Georg aus der damaligen Zeit abgebildet. In der Stadt gab es mehrere Kapellen, aber keine von ihnen blieb bis in die heutigen Tage erhalten.

18. Nové náměstí

Velmi zajímavým z architektonického pohledu je prostranství kolem tzv. Nového náměstí na sídlišti, které bylo vybudováno v letech 1954–1962 v architektuře tzv. Sorealu – socialistického realismu. Bohužel, destrukční činnost v šedesátých a hlavně v sedmdesátých letech 20. století zlikvidovala historicky cenné jádro města, které bylo od roku 1954 Městskou památkovou rezervací.

Neue Marktplatz

Sehr interessant aus der architektonischen Sicht ist der Platz rund um den so genannten Neuen Marktplatz, die Neubausiedlung, welche in den Jahren 1954–1962 in Architektur des so genannten Soreal – sozialistischen Realismus erbaut wurde. Leider hat die destruktive Tätigkeit in den sechzigten und vor allem siebzigten Jahren des 20. Jahrhunderts das historisch wertvolle Stadtzentrum liquidiert, welches seit dem Jahr 1954 eine städtische Denkmalschutzreservatation war.

19. Pomník slavkovským ostrostřelcům

Další památkou je pomník slavkovským ostrostřelcům nyní umístěný před II. základní školou. Byl vztyčen v roce 1893 v rámci celorakouského připomenutí bitvy u Hradce. Zhotovil jej sochař Wilfert z Chebu.

Denkmal den Scharfschützern von Slavkov

Weitere Sehenswürdigkeit ist das Denkmal den Scharfschützern von Slavkov, welches heutzutage vor der II. Grundschule steht.

Es wurde im Jahr 1893 im Rahmen des österreichischen Gedenktages an die Schlacht bei Hradec angebracht. Gefertigt wurde es von dem Bildhauer Wilfert aus Cheb.

20. Hřbitov

Jako v každém městě, stejně i v Horní Slavkově se životní styl města odrážel i na hřbitově. Množství náhrobků pracovníků porcelánek svědčí o dlouhé tradici a hrdosti na toto povolání. Pozornost budí náhrobek Wenzela Haase (1770–1830), zakladatele slavkovské porcelánky a náhrobky rodiny Lippertů, kde dominoval Georg Lippert (1771–1843), se kterým Haas spolupracoval. Spolu s Lippertem je zde pohřben i jeho zeť, Johann Möhling (1789–1871), zakladatel porcelánky v Březové.

Dále je zde i náhrobek dalšího významného muže Karla Sommera (1861–1924) a jeho syna, zakladatele a majitele porcelánky „Sommer a Matschak“.

Najdeme zde i hrob Franze Neidhardta (1819–1899), zástupce početné významné rodiny slavkovských cinařů.

Na hřbitově se také nalézá hrob zakladatele a majitele koželuzny v Horní Slavkově, Wenzla Roßmaibla (1844–1917), který je zde pochován s celou svou rodinou.

Friedhof

Wie in jeder Stadt, hat sich auch in Horní Slavkov das Lebensniveau der Bewohner auf dem Friedhof gespiegelt. Eine Menge der Grabsteine von Mitarbeitern der Porzellanwerke zeugt über langjährige Tradition und Stolz auf diesen Beruf. Aufmerksamkeit weckt der Grabstein von Wenzel Haas (1770–1830), Gründer der Porzellanmanufaktur in Horní Slavkov und auch Grabsteine der Familie Lippert, welcher Georg Lippert (1771–1843) dominierte, mit dem Haas zusammengearbeitet hat. Gemeinsam mit Lippert ist hier auch sein Schwiegersohn, Johann Möhling (1789–1871), Gründer der Porzellanfabrik in Březová, bestattet.

Weiter steht hier auch Grabstein eines weiteren bedeutenden Mannes Karl Sommer (1861–1924) und seines Sohnes, Gründers und Besitzers der Porzellanfabrik „Sommer und Matschak“.

Wir finden hier auch das Grab von Franz Neidhardt (1819–1899), Vertreter der zahlreichen bedeutenden Familie der Zinngiesser aus Horní Slavkov. Auf dem Friedhof befindet sich auch das Grab des Gründers und Besitzers der Gerberei in Horní Slavkov Wenzl Roßmaibl (1844–1917), welcher hier mit seiner ganzen Familie bestattet ist.

Jak již bylo uvedeno, jsou zde pochováni dělníci z porcelánky – modeláři, točiči, malíři porcelánu, ale také obchodníci, řezníci, košíkáři, klempíři, hostinští, sedláci atd. Také místa odkud jsou, jsou z rozsáhlého okolí – Kfely, Bošřany, Havraní, Krásný Jez, Údolí, Ležnice, Ležnická, Teplická. Někteří zmizeli ve viru I. světové války, tyto doplňuje pomníček obětí, někteří zmizeli ve II. světové válce.

Na slavkovském hřbitově najdeme také hrob Josefa Fischera (1867–1939), poslance Parlamentu republiky Československé v letech 1920–1929 za Bund der Landwirte – Svaz rolníků. Byl silně ovlivněn německým nacionalismem.

Hřbitovu však vědovi tři kríže, které více než co jiného demonstrují pohnutou historii města. Hned při vstupu, po pravé straně, je Kříž politických vězňů. Je to pietní připomínka vězňům, kteří byli zastřeleni při útěku z komunistického lágru – sачty č. 14 v roce 1951.

Hned naproti je památník sovětským občanům, kteří ve městě a jeho okolí zahynuli v době II. světové války při otročské práci pro své trýznitele. Uprostřed hřbitova je pak Kříž vzájemného porozumění, od sochaře Jana Šimka, který byl vztyčen v srpnu 1992 jako symbol upravujících se česko-německých vztahů.

Wie schon angeführt wurde, sind hier Gräber der Mitarbeiter der Porzellanmanufaktur – Modellierer, Dreher, Porzellanmaler, aber auch der Händler, Metzger, Korbflechter, Klempner, Wirte, Bauern und andere. Dazu auch Menschen aus Orten in breiter Umgebung – Kfely, Bošřany, Havraní, Krásný Jez, Údolí, Ležnice, Ležnická, Teplická.

Einige verschwanden im I. Weltkrieg, an dieser erinnert Denkmal der Opfer, und weitere sind aus dem II. Weltkrieg nicht mehr gekommen.

Auf dem Friedhof von Horní Slavkov finden wir auch das Grab von Josef Fischer (1867–1939), Abgeordneten des Parlamentes der Tschechoslowakischen Republik in den Jahren 1920–1929 für den Bund der Landwirte. Dieser wurde stark von dem deutschen Nationalismus beeinflusst.

Über dem Friedhof türmen sich drei Kreuze, welche mehr als alles andere die bewegte Geschichte der Stadt demonstrieren. Gleich bei dem Eingang an der rechten Seite ist das Kreuz der politischen Häftlinge. Es ist ein Pietätsdenkmal für Häftlinge, welche bei der Flucht aus dem kommunistischen Lager – Schacht Nr. 14 im Jahr 1951 erschossen wurden.

Direkt dagegen steht ein Denkmal den sowjetischen Bürgern, welche in der Stadt und ihrer Umgebung im II. Weltkrieg bei der Sklavenarbeit für ihre Peiniger gestorben sind.

Inmitten des Friedhofes steht das Kreuz des gemeinsamen Verständnisses, von dem Bildhauer Jan Šimek, welches im August 1992 als Symbol der sich ausgleichenden tschechisch-deutschen Beziehungen aufgestellt wurde.

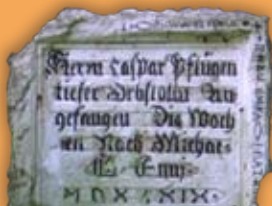
21. Porcelánka Haas a Czjzek

První porcelánová manufaktura v českých zemích, založena roku 1792. V areálu závodu zachovány objekty z poloviny 19. století, hlavní vstupní budova, výrobní objekt s muflovací pecí. Otevřena je značková prodejna. Po předchozí domluvě je možná exkurse závodu. K areálu patří i nyní již zcela zdevastovaná nedaleká přípravná porcelánové hmoty.

Porzellanmanufaktur Haas und Czjzek

Die erste Porzellanmanufaktur in den tschechischen Ländern wurde im Jahr 1792 gegründet. Im Areal der Fabrik sind Objekte aus der Hälfte des 19. Jahrhunderts erhalten, wie das Haupteingangsgelände und Produktionsgebäude mit Muffelofen. Geöffnet ist auch eine Markenverkaufsstelle. Nach vorläufiger Absprache ist eine Werksbesichtigung möglich.

Zum Areal gehört die heute schon gänzlich zerstörte weite Vorbereitung der Porzellanmasse – Massenmühle.

22. Dědičná štola Kašpara Pluha

Předchůdkyně štoly Barbora je vidět na levém břehu potoka Stoka, cca 800 m pod Horním Slavkovem. Sloužila k odvodňování historického stříbrného a cínového revíru. Ražba byla započata v roce 1539 a hlavní páteří délka je 5,9 km (v roce 1655). Denní postup byl 23 cm. Měla 7 překopů, 13 světlíků a 4 pomocné šachty. Nad vchodem do štoly je umístěn kamenný památník z roku 1622, který tam dal umístit horní hejtmán Vahel z Lilienau. Sloužila až do počátku osmdesátých let 20. století.

Erbstollen des Kaspar Pflug

Vorgänger des Stollens Barbara, welcher an der linken Seite des Baches Graben zu sehen ist, ca 800 Meter unter Horní Slavkov. Er diente zur Wasserableitung des historischen Silber- und Zinnreviers. Die Vortreibung wurde im Jahr 1539 begonnen und die Hauptlänge ist 5,9 Km (im Jahr 1655). Der Tagesfortschritt war 23 Zentimeter. Er hatte 7 Querschläge, 13 Lichtschächte und 4 Hilfsschächte.

Über dem Eingang in den Stollen ist ein Steindenkmal aus dem Jahr 1622,

23. Dlouhá stoka

Jedná se o umělý vodní kanál pocházející asi ze 14. století a nově upravený v letech 1531–36 o celkové délce 30 km. Začíná na Kladské ve výši 814 m n.m. a nyní končí v místě Na dílcích nad Krásnem. Tento kanál tvořil s vedlejšími větvemi a několika rybníky, (celkem 7 ha), nad Slavkovem vodní soustavu, která umožňovala provoz báňských zařízení v revíru. Také se zde plavilo dřevo pro potřeby dolů. Měla spád 3,5 promile, 14 stavidel a 35 mostů.

Flossgraben

Es handelt sich um einen künstlichen Wassergraben, welcher wahrscheinlich im 14. Jahrhundert erbaut wurde und dann in den Jahren 1531–36 umgebaut. Er hat eine Gesamtlänge von 30 Km, fängt in Kladská in Seehöhe 814 Meter an und endet heutzutage an dem Ort Na dílcích/Teilhäuser über Krásno. Dieser Graben bildete gemeinsam mit den Nebenzweigen und einigen Teichen (gesamt 7 Hektar) über Horní Slavkov ein Wassersystem, welches den Betrieb von Zecheneinrichtungen in dem Revier ermöglichte. Hier wurde auch das Holz für Zwecke der Schächte geflösst. Er hatte eine Neigung von 3,5 Promille, 14 Schleusen und 35 Brücken.

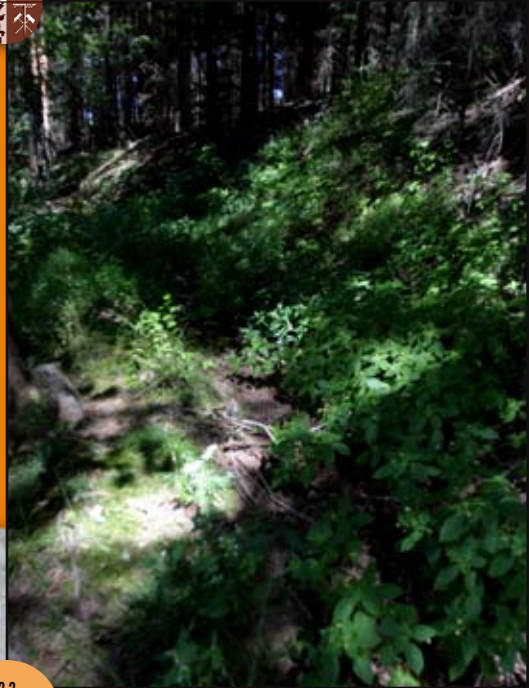

24. Puškařovská strouha

Starší předchůdce Dlouhé stoky o délce 6 km vybudovaný kolem roku 1512 a vedoucí vodu z tzv. Komářích rybníků pod Krudumem. Později splýnula se soustavou Dlouhé stoky.

Ebmethgraben

Älterer Vorgänger des Flossgrabens mit Länge von 6 Km wurde um das Jahr 1512 gebaut und führt das Wasser zu den so genannten Mückenteichen unter dem Berg Krudum. Später wurde er mit dem System des Flossgrabens verknüpf.

© Město Horní Slavkov
© Rudolf Tomíček, Vladislav Podracký
Vydalo: Město Horní Slavkov
Grafická úprava & tisk:
G2 Studio, s.r.o. Plzeň

2008

